

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2024 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący – **SSO Jan Wawrowski**

Protokolant – stażysta **Wiktoria Krawczyk**

po rozpoznaniu 10 września 2024 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Polskiego Funduszu Rozwoju Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko (...) **z siedzibą w L. w W.**

o zapłatę

1. uchyla wyrok zaoczny z 4 czerwca 2024 r.;
2. zasądza od (...) z siedzibą w L. w W. na rzecz Polskiego Funduszu Rozwoju Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 107 803,00 zł (sto siedem tysięcy osiemset trzy złote) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 6 lipca 2023 r. do dnia zapłaty;
3. zasądza od (...) z siedzibą w L. w W. na rzecz Polskiego Funduszu Rozwoju Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 10 808,00 zł (dziesięć tysięcy osiemset osiem złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Jan Wawrowski

UZASADNIENIE

Pozwem z 4 grudnia 2023 roku Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od (...) z siedzibą w L. kwoty 107 803,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lipca 2022 r. do dnia zapłaty, nadto zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłat skarbowych od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozew obejmuje żądanie zwrotu powodowi kwoty Subwencji Finansowej w ramach programu rządowego „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm” (Tarcza Finansowa 1.0.), nienależnie uzyskanej przez pozwanego, który jako przedsiębiorca zagraniczny, zarejestrowany w innym państwie członkowskim, nie mógł być Beneficjentem Programu (pozew k. 3-17).

W dniu 23 maja 2024 r. pozwany złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów procesu

Uzasadniając swoje stanowisko, pozwany wskazał, że strona umowy subwencji, tj. (...) Oddział w Polsce Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która zmieniła firmę i adres na (...) (Spółka z o.o.) Oddział w Polsce, od 17 grudnia 2018 r. wpisana jest do Rejestru Przedsiębiorców. Spełnione zatem zostały przesłanki uznania oddziału przedsiębiorcy (w tym spółki) zagranicznego w rozumieniu ustawy Prawo Przedsiębiorców. Ponadto (...) (Spółka z o.o.) Oddział w Polsce posiada status Mikroprzedsiębiorcy. Pozwany podkreślił, że weryfikacja wniosku o przyznanie subwencji była wykonywana wielokrotnie i wielopłaszczyznowo. Zmiana interpretacji zapisów umowy subwencyjnej oraz regulaminu nie może stanowić wystarczającego uzasadnienia dla żądania zwrotu dochodzonej pozwem kwoty (odpowiedź na pozew k. 107-150).

Wobec niewpłynięcia odpowiedzi na pozew, 4 czerwca 2024 r. Sąd wydał wyrok zaoczny uwzględniający powództwo w całości (wyrok zaoczny k. 101).

Pozwany (...) z siedzibą w L. wniósł sprzeciw od wyroku zaocznego, wnosząc o jego uchylenie w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany utrzymywał, że na dzień 31 grudnia 2019 r. był mikroprzedsiębiorcą w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców, spełniał również wszystkie pozostałe wymogi wymagane prawem do ubiegania się o przyznanie subwencji finansowej (sprzeciw od wyroku zaocznego k. 160-167v).

Postanowieniem z 16 lipca 2024 r. Sąd zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności nadany wyrokowi zaocznemu z 4 czerwca 2024 r. (postanowienie k. 212).

W trakcie dalszego postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

(...) jest przedsiębiorcą zagranicznym zarejestrowanym w W.. Do dnia 14 października 2020 r., wskazany przedsiębiorca prowadził działalność pod firmą (...). Na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorca działa w formie oddziału, dawniej pod firmą (...) oddział w Polsce, a obecnie pod firmą (...) (okoliczności bezsporne).

W związku z Komunikatem Komisji Europejskiej określającym Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (*Dz. U. UE.C.2020.911.1 z 20 marca 2020 r.*), Polska podjęła działania legislacyjne zmierzające do uregulowania zasad udzielania pomocy. Zgodnie z art. 21a, dodanym do ustawy z 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (*Dz.U. z 2020 r. poz. 2011 ze zm.*), Rada Ministrów, w związku ze skutkami COVID-19, mogła powierzyć Polskiemu Funduszowi Rozwoju realizację rządowego programu udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego, w szczególności w formach, o których mowa w art. 13 ust. 1, lub w formach bezzwrotnych. (art. 21a ust. 1). Program rządowy określał w szczególności warunki i okres udzielania przedsiębiorcom lub innym podmiotom wsparcia finansowego, o którym mowa w ust. 1, sposób przygotowania i elementy rocznych planów udzielania tego finansowania oraz sprawozdawczości z ich realizacji (art. 21a ust. 2).

Na podstawie wskazanego art. 21a ustawy o systemie instytucji rozwoju, Rada Ministrów podjęła 27 kwietnia 2020 r. uchwałę nr 50/2020 w sprawie programu rządowego „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” (fakty znane z urzędu – treść powołanych aktów normatywnych).

Zasady realizacji Programu przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. (dalej: „PFR”) określał Regulamin ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju Dla Małych i Średnich Firm”, przyjęty przez PFR w dniu 13 kwietnia 2021 r., wchodzący w życie 28 kwietnia 2021 r. (dalej jako: „Regulamin”).

Regulamin zawierał w szczególności następujące definicje:

Beneficjent – oznacza, na potrzeby określenia podmiotu uprawnionego do udziału w Programie, przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 Prawa Przedsiębiorców pod warunkiem uznania, iż podmiot ten spełnia warunki przyznania mu statusu

Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP wnoszącego do PFR o udzielenie Subwencji Finansowej, lub któremu PFR udzielił Subwencji Finansowej.

Mikroprzedsiębiorca – oznacza, na potrzeby określenia podmiotu uprawnionego do udziału w Programie, zgodnie z Regulaminem, Beneficjenta, który na 31 grudnia 2019 r. łącznie spełnia następujące warunki: (i) zatrudnia, co najmniej jednego pracownika oraz nie więcej niż dziewięciu pracowników (z wyłączeniem właściciela) oraz (ii) jego roczny obrót za 2019 r. lub suma bilansowa w 2019 r. nie przekracza kwoty 2 mln EUR.

MŚP – oznacza, na potrzeby określenia podmiotu uprawnionego do udziału w Programie, zgodnie z Regulaminem, Beneficjenta, który na 31 grudnia 2019 r. (a) zatrudnia do 249 pracowników (z wyłączeniem właściciela), a jego roczny obrót za 2019 r. nie przekroczył 50 000 000 EUR lub suma bilansowa za 2019 r. nie przekroczyła 43 000 000 EUR, (b) nie jest Mikroprzedsiębiorcą oraz (c) nie jest beneficjentem finansowania udzielonego w ramach programu rządowego pt. „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm”.

Program – oznacza rządowy program udzielania Beneficjentom Subwencji Finansowych pt. „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm”, opisany w Dokumencie Programu.

Zgodnie z § 3 ust. 6 Regulaminu, w przypadku stwierdzenia złożenia przez Beneficjenta nieprawdziwych oświadczeń lub podania we wniosku nieprawdziwych informacji, PFR może podjąć decyzję o zobowiązaniu Beneficjenta do zwrotu całości lub części Subwencji Finansowej.

Zgodnie z § 10 ust. 2 Regulaminu, o udział w Programie mogą ubiegać się Beneficjenci będący osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność do nabywania praw i obowiązków we własnym imieniu, wykonujący działalność gospodarczą oraz wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w każdym wypadku pod warunkiem posiadania przez Beneficjenta statusu Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP.

Zgodnie z § 10 ust. 8 lit. g) Regulaminu, w Programie mógł wziąć udział wyłącznie Beneficjent, który posiada rezydencję podatkową na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego, działalność gospodarcza Beneficjenta została zarejestrowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w Krajowym Rejestrze Sądowym albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz jego Główny Beneficjent Rzeczywisty nie posiada rezydencji w Raju Podatkowym, przy czym zakwalifikowanie Beneficjenta

do udziału w Programie pomimo braku spełnienia powyższych przesłanek było możliwe w razie zobowiązania się Beneficjenta, w przypadku braku nieposiadania przez Beneficjenta rezydencji podatkowej na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, do przeniesienia rezydencji podatkowej na teren Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz, w przypadku posiadania przez głównego Beneficjenta Rzeczywistego Beneficjenta rezydencji podatkowej w Raju Podatkowym, do spowodowania, że Główny Beneficjent Rzeczywisty Beneficjenta przeniesie rezydencję podatkową na teren Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w obu przypadkach w terminie 9 miesięcy od dnia udzielania Subwencji Finansowej.

Zgodnie z § 11 ust. 13, w przypadku, gdy Beneficjent otrzymał Subwencję Finansową na podstawie nieprawdziwych oświadczeń, od których uzależnione było udzielenie Subwencji Finansowej lub wysokość Subwencji Finansowej, Beneficjent zobowiązany był do niezwłocznego, nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania Subwencji Finansowej, zwrotu Subwencji Finansowej lub jej części na wyodrębniony rachunek techniczny Banku.

Stosownie do § 13 ust. 1 Beneficjent potwierdzał, że rozumiał i przyjmuje zasady rozpatrywania przez PFR Wniosków przyznanie Finansowania Programowego, które zostały wskazane w Regulaminie, jak również potwierdzał, że zapoznanie się z tymi zasadami nie zwalnia go od zapoznania się z całokształtem przepisów prawa i postanowień Dokumentów Finansowania dotyczących Finansowania Programowego (dowód: Regulamin k. 32-52).

Przyszli Beneficjenci Programu składali wnioski za pośrednictwem bankowości elektronicznej. PFR po dokonaniu weryfikacji wniosku mógł przyznać subwencję całość żądanej kwoty subwencji, część żądanej kwoty albo wydać decyzję odmowną.

Zawarcie umowy jako rezultat rozpatrzenia wniosku nie oznaczało powstania po stronie PFR obowiązku wypłaty kwoty subwencji finansowej na rzecz danego przedsiębiorcy. Ocena spełnienia przez przedsiębiorcę warunków koniecznych do udzielenia subwencji finansowej w ramach Programu miała w zasadniczej części charakter zautomatyzowany, tj. dokonywana była na podstawie danych zadeklarowanych przez przedsiębiorcę we wniosku i w oparciu o kryteria określone w Programie (okoliczność bezsporna).

(...) Oddział w Polsce (poprzednik prawny (...) Oddział w Polsce) złożył wniosek do PFR o przyznanie subwencji.

Wskutek powyższego, 15 czerwca 2020 r. pomiędzy Polskim Funduszem Rozwoju S.A. z siedzibą w W. jako „PFR” a (...) Oddział w Polsce, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako „Przedsiębiorcą” zawarta została umowa subwencji finansowej nr (...).

Zgodnie z § 2 ust. 1 , na warunkach określonym w Umowie PFR mógł wypłacić Przedsiębiorcy subwencję finansową w ramach Programu Rządowego – Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm.

W § 2 ust. 8 postanowiono, że PFR podejmie decyzję o wypłacie subwencji finansowej wysokości wnioskowanej, jeśli przedstawione przez Przedsiębiorcę dane przy zawieraniu niniejszej Umowy znajdują potwierdzenie w informacjach uzyskanych przez PFR z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Finansów, a Przedsiębiorca będzie spełniał warunki wypłaty subwencji finansowej określone w niniejszej Umowie oraz oświadczenia złożone przez Przedsiębiorcę oraz osobę go reprezentującą w związku z zawarciem Umowy będą prawdziwe.

Zgodnie z § 2 ust. 10 PFR podejmie decyzję o odmowie wypłaty subwencji finansowej, jeśli na podstawie informacji uzyskanych z Zakładu Ubezpieczeń lub Ministerstwa Finansów, PFR stwierdzi, że Przedsiębiorca nie spełnia warunków wypłaty subwencji finansowej lub oświadczenia złożone w związku z zawarciem Umowy będą nieprawdziwe (dowód: umowa subwencji finansowej k. 58-63v).

15 czerwca 2020 PFR wydał decyzję w sprawie umowy subwencji. Decyzja była częściowo pozytywna. Podjęto decyzję o wypłacie subwencji finansowej w kwocie 108 000,00 zł.

Kwota objęta decyzją została wypłacona na rachunek wnioskującego Przedsiębiorcy w dniu 17 czerwca 2020 r. (dowód: decyzja z 15 czerwca 2020 r. k. 65, potwierdzenie przelewu k. 67).

W dniu 22 czerwca 2021 r. (...) Oddział w Polsce złożył oświadczenie o rozliczeniu subwencji finansowej, w ramach którego oświadczał, że Subwencja Finansowa została wydatkowana zgodnie z § 7 ust. 1 lit. b) i c) (§ 1 ust. 5) oraz wnioskował o zwolnienie z obowiązku zwrotu Subwencji Finansowej w kwocie nie większej niż 108 000,00 zł (§ 1 ust. 7) (dowód: oświadczenie o rozliczenie subwencji finansowej k. 69-70).

W piśmie z 15 lipca 2021 r. PFR informował, że wartość zwolnienie z obowiązku zwrotu części subwencji finansowej wynosi 79 800,01 zł, pozostała do spłaty wartość subwencji wynosi 28 199,99 zł (dowód: decyzja w sprawie zwolnienie z obowiązku zwrotu subwencji finansowej k. 72, harmonogram spłaty subwencji k. 72v i 74).

Już po decyzji o częściowym zwolnieniu z obowiązku zwrotu subwencji, PFR rozpoczął weryfikację oświadczeń składanych przez Beneficjentów przy składaniu Wniosku o udzielenie Subwencji Finansowej. W toku następczej weryfikacji PFR uznał, że (...) nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub ust. 2 Prawa Przedsiębiorców, ale przedsiębiorcą

zagranicznym, o którym mowa w art. 4 ust. 3 tejże ustawy, który prowadzi działalność gospodarczą na terenie Polski jedynie w formie oddziału przedsiębiorcy zagranicznego.

W związku z powyższym, pismem z 14 września 2023 r. PFR wzywał (...) Oddział w Polsce do zwrotu całej otrzymanej na podstawie Umowy Subwencji kwoty subwencji finansowej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia następującego po upływie czternastego dnia roboczego od dnia otrzymania przez Beneficjenta kwoty subwencji do dnia zapłaty. Wskazano, że zwrotu przyznanej Subwencji Finansowej wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie należy dokonać w terminie 7 dni na wskazany przez PFR nr rachunku bankowego. W uzasadnieniu wskazano, że na podstawie Umowy Subwencji, zawartej w ramach udziału w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm”, Beneficjent otrzymał subwencję finansową w kwocie 108 000,00 zł. Zgodnie z § 10 ust. 2 udział w Programie mogli wziąć wyłącznie Beneficjenci posiadający status Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP. Zgodnie z regulaminową definicją „Beneficjent oznacza przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców. W myśl ustawy z 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oddziały zagranicznego przedsiębiorcy nie posiadają osobowości prawnej i zdolności prawnej, co w konsekwencji oznacza, iż nie posiadają statusu przedsiębiorcy w rozumieniu Prawa Przedsiębiorców. Zgodnie z § 10 ust. 8 lit. g) Regulaminu, w Programie może wziąć udział wyłącznie Beneficjent, którego działalność gospodarcza została zarejestrowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W zakresie żądania zwrotu subwencji PFR powołał się na § 11 ust. 13 oraz § 3 ust. 6 Regulaminu (dowód: wezwanie k. 76-76v, potwierdzenie nadania k. 77).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przeprowadzone dowody z dokumentów, nie znajdując podstaw do kwestionowania ich prawdziwości i autentyczności.

Na rozprawie z 10 września 2024 r. Sąd postanowił pominąć dowód z zeznań świadków A.L. i M.R., zgłoszonych przez pozwanego na podstawie art. 458¹⁰ k.p.c. oraz art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c., ponadto postanowił pominąć dowód z przesłuchania K.S. w charakterze strony, na podstawie art. 299 k.p.c. w związku z art. 458¹⁰ k.p.c. oraz art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. Wnioski dowodowe w zakresie świadków zostały powołane na okoliczności związane ze złożeniem wniosku o przyznanie subwencji, w szczególności co do jego poprawności pod kątem formalnym i merytorycznym oraz braku zastrzeżeń strony powodowej co do poprawności wniosku. Wskazane fakty w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia wynikały już z przedłożonych w sprawie dokumentów, wobec czego przeprowadzanie dalszych dowodów

osobowych było bezprzedmiotowe. Należy przy tym zauważyć, iż świadkowie zeznają co do faktów, nie co do ich oceny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Sąd uchylił wyrok zaoczny z 4 czerwca 2024 roku, gdyż nie było podstaw do jego wydania wobec złożenia przez pozwanego w wyznaczonym terminie odpowiedzi na pozew, która nie wpłynęła jednak do Sądu do dnia wydania wyroku, powództwo należało jednak uznać za zasadne w całości.

W niniejszej sprawie powód domagał się od pozwanego zapłaty kwoty 107 803,00 zł, żądając tym samym zwrotu niezasadnie przyznanej pozwanemu subwencji. W wyniku następczej kontroli złożonego przez pozwanego wniosku, powód stwierdził, że przedsiębiorca zagraniczny, działający na terenie Polski jedynie przez oddział, nie może być beneficjentem wniosku.

Analizując twierdzenia podniesione w pozwie Sąd stwierdził, iż roszczenie powoda dotyczy świadczenia nienależnego. Zgodnie z art. 410 § 2 k.c., Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Żądanie zwrotu niezasadnie przyznanej subwencji znajdowało ponadto oparcie w § 3 ust. 6 oraz § 11 ust. 13 Regulaminu.

W niniejszej pozwany bronił się przed twierdzeniami powoda argumentując, że złożony przez niego wniosek był prawidłowy. Pozwany na dzień 31 grudnia 2019 r. był mikroprzedsiębiorcą, wobec czego był uprawniony do wzięcia udziału w programie „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” i otrzymania subwencji finansowej.

Kluczowe znaczenie dla oceny stanowisk stron ma analiza przepisów ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646 ze zm.).

Wskazana ustawa definiuje jako przedsiębiorcę:

- osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonującą działalność gospodarczą
- wspólników spółki cywilnej w zakresie w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 ust. 1 i 2).

W tym samym artykule (art. 4 ust. 3) wskazano, że zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne określają odrębne przepisy. W szczególności jest to ustawa z 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 649 ze zm.).

Zgodnie z art. 3 pkt 4 ustawy z 6 marca 2018 r., oddział stanowi wyodrębnioną i samodzielną organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywaną przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności.

W świetle powyższego, oddział przedsiębiorcy zagranicznego wyposażony jest jedynie w samodzielność organizacyjną (jest wydzielony ze struktur firmy macierzystej), natomiast nie posiada możliwości prowadzenia działalności gospodarczej we własnym imieniu i na własny rachunek – działalność oddziału stanowi część działalności gospodarczej przedsiębiorcy zagranicznego. Oddział nie jest przedsiębiorcą i nie posiada odrębnej od przedsiębiorcy osobowości prawnej (zob. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 listopada 2022 r., II GSK 184/20).

Przechodząc dalej, nie ulega wątpliwości, że pozwany, jako przedsiębiorca zagraniczny, nie był w stanie spełnić wymogów ubiegania się o subwencję zgodnie z Regulaminem przyjętym przez PFR 13 kwietnia 2021 r. Pozwany nie jest bowiem przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 Prawa Przedsiębiorców. Pozwanemu nie może także przysługiwać status mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, ustawa - Prawo przedsiębiorców w ogóle nie znajduje wobec pozwanego zastosowania.

Powód był uprawniony do następczej kontroli złożonych wniosków, także w sytuacji, gdy subwencja została już przyznana. Uprawnienie to wynikało wprost z § 3 ust. 6 oraz § 11 ust. 13 cytowanego powyżej Regulaminu. Zważywszy, że pozwany od początku nie spełniał wymogów uznania go za Beneficjenta Subwencji Finansowej, żądanie przez powoda zwrotu subwencji było w całości uzasadnione.

Powód zasadnie żądał od pozwanego zwrotu kwoty 107 803,00 zł, pozwany nie spełniał bowiem przesłanek do przyznania mu subwencji w jakiegokolwiek wysokości.

W przedmiocie roszczenia odsetkowego Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§ 1). Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe

za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (§ 2).

Powód żądał odsetek za opóźnienie od 6 lipca 2023 r. do dnia zapłaty. Zgodnie z § 11 ust. 13 Regulaminu, w przypadku, gdy Beneficjent otrzymał Subwencję Finansową na podstawie nieprawdziwych oświadczeń, od których uzależnione było udzielenie Subwencji Finansowej lub wysokość Subwencji Finansowej, Beneficjent zobowiązany był do niezwłocznego, nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania Subwencji Finansowej, zwrotu Subwencji Finansowej lub jej części na wyodrębniony rachunek techniczny Banku. W realiach niniejszej sprawy, pozwany otrzymał subwencję w dniu 17 czerwca 2020 r. Zważywszy, że subwencja została uzyskana na gruncie nieprawdziwych oświadczeń (tj. pozwany nie mógł być Beneficjentem Programu), na gruncie umowy podlegała ona zwrotowi najpóźniej do dnia 1 lipca 2020 r., niezależnie od późniejszych wezwań do zapłaty.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 3 wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sporu. Wobec oddalenia powództwa, powód jest stroną przegrywającą, obowiązana do zwrotu na rzecz pozwanego kosztów jego celowej obrony. Koszty procesu poniesione przez powoda obejmowały opłatę od pozwu w kwocie 5 391,00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym, ustalone w oparciu o § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych na kwotę 5 400 zł oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Na podstawie art. 98 § 1¹ zasądzone odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

SSO Jan Wawrowski